

Profielwerkstuk door een scholier

10960 woorden

17 januari 2010

★ 5,5

64 keer beoordeeld

Vak

Geschiedenis

De Blues

Profielwerkstuk

(HRT)

Inhoudsopgave

(Blz. 3) Inleiding

(Blz. 4) Hoofd- en deelvragen

(Blz. 5) Hoofdstuk 1:

Hoe is de blues ontstaan?

(Blz. 11) Hoofdstuk 2:

Wat houdt de blues in?

(Blz. 11)-Muzikale kenmerken van de blues

(Blz. 14)-Sound en stijl van de blues

(Blz. 17)-De instrumenten die gebruikt worden bij de blues

(Blz. 19) Hoofdstuk 3:

Op welke muzieksoorten heeft Blues veel invloed gehad?

(Blz. 19)-Verschillende muzieksoorten

(Blz. 29)-De tijd van love&peace

(Blz. 35)-Bluesartiesten

(Blz. 40) Nawoord

(Blz. 41) Logboek

(Blz. 43) Bronnen

Inleiding

In een golf van inspiratie kwamen wij op het idee om in de wereld van de blues te duiken; om ons te verdiepen in deze emotionele, diepgaande, aansprekende en expressieve muziek. Blues is meer dan alleen muziek. Ze is een gevoel, het komt vanuit hart en ziel, wat iedereen kan raken en inspireren.

‘In den beginne had Adam de blues, want hij was alleen. Dus God hielp hem en maakte een vrouw. Nu heeft iedereen de blues..’ Willie Dixon

Muziek is een gemeenschappelijke taal en de blues is een belangrijk deel van die taal. Maar die taal verandert. Door de jaren heen word er meer bijgevoegd. Door deze ontwikkeling ontstaan er nieuwe talen/stijlen. Dit komt onder andere door verschillende werelddelen, plaatsen, culturen en mensen met hun eigen gebruiken en gewoontes.

Muziek is iets wat iedereen luistert en aanspreekt; het is een manier van gevoel uiten. Ook wij houden erg van muziek en vroegen ons af: 'Waar stamt de eigentijdse muziek vanaf?' Bij deze vraag kwamen we uit bij blues. Omdat dit zoveel invloed heeft gehad op de muziek van nu. De blues is er nu bijna een eeuw, en nog steeds is ze springlevend. Wij willen proberen uit te leggen hoe blues is ontstaan uit de harten van slaven. We hebben ons verdiept in dit 'gevoel'(Blues) en geprobeerd dit in ons verslag te verwerken. Het genre blues en het gevoel blues heeft gewoon iets wat ons aanspreekt. De artiesten die er sober uitzien maar al hun gevoel in hun instrument en muziek stoppen zodat het puur om de muziek gaat, dat is wonderbaarlijk om te zien.

Vergeet niet dat het verhaal van blues niet is afgelopen. Volgens ons is het pas begonnen...

Hoofd- en deelvragen

Hoofdvraag:

Hoe heeft de blues zich in de loop der tijd ontwikkeld?

Deelvragen:

Hoe is de blues ontstaan?

Wat houdt de blues in?

Op welke muzieksoorten heeft blues veel invloed gehad?

Hoe is de blues ontstaan?

Voor het ontstaan van de blues neem ik u 300 jaar mee terug in de tijd naar Zuid-Amerika. Naar een katoenplantage. Dit was een groot stuk grond waar zwarte slaven als arbeidskrachten de hele dag in de gloeiende zon hard moesten werken. Daar waar slaven als beesten werden behandeld en vervoerd, en hun hoop op vrijheid het grootst was...

Fragment uit: De negerhut van oom Tom, Harriet Beecher Stowe

'Meester Legree', zei Tom, 'Ik zal een echte en trouwe dienaar van u zijn. Ik geef u alles wat ik kan doen met mijn handen, al mijn tijd, al mijn kracht, maar mijn ziel wil ik niet opgeven aan een sterfelijk mens. Ik zal vasthouden aan de Heer, en Hij gaat boven alles, leven en dood. U kunt me slaan, verhongeren of verbranden, het zal me alleen maar eerder brengen naar waar ik werkelijk naar toe wil.

Een van de allerbelangrijkste invloeden op de muziekstromingen van vandaag is ontstaan toen het eerste schip met slaven uit het zicht verdween aan de horizon in Afrika: De Blues...

Blanke Europeanen haalden zwarte mensen uit Afrika en maakten hen tot slaaf in Zuid-Amerika. Alleen al de overtocht naar Amerika was afschuwelijk. Gemiddeld duurde zo'n tocht 70 dagen. Een schip was gemiddeld 120 vierkante meter. En daar werden ongeveer 500 slaven in gepropt. De slaven zaten of lagen dicht op elkaar aan kettingen vast. Vele slaven overleefden de tocht niet. De ventilatie aan boord was niet goed, zodat veel slaven stikten. Er waren ook veel ziektes aan boord, zoals tyfus, darmontstekingen, pokken en scheurbuik. Dit kwam door de slechte hygiëne, voeding en drinkwater. Ook was er geen plaats waar je de behoeftes kwijt kon. Het stonk dan ook verschrikkelijk op het schip. Het drinkwater was ook niet goed meer in verloop van de tijd. Het eten dat ze kregen was niet veel. Het eten van de slaven bestond uit een liter water en tweemaal per dag een maaltijd die bestond uit gort of paardenbonen met spek, palmolie en pepers.

In Zuid-Amerika aangekomen waren de slaven er slecht aan toe. Om de slaven door te verkopen moesten ze eerst opgeknapt worden. Alsof er niks aan de hand was werden de wonden met verf dichtgesmeerd en

als ze ziek waren werd dat zo goed mogelijk verborgen. Daarna werden ze verkocht aan plantage houders. Ook Nederland heeft ongeveer 5% bijgedragen aan de slavenhandel. De Nederlandse slavernij was vooral in Suriname en dat heeft ongeveer 250 jaar geduurd.

Voor de slaven die werden weggevoerd was de muziek een manier om hun cultuur te bewaren, hun geloof samen te beleven, hun zorgen te delen met elkaar en om geheime boodschappen door te geven.

Toen de slaven eenmaal in Amerika aankwamen, werden hun de trommels afgepakt. De slavenhandelaren waren bang dat de trommels als middel van communicatie of codetaal gebruikt zouden kunnen worden. Maar als snel werden de trommels vervangen door te stampen met de voeten en het klappen in de handen. Ook werd erbij gezongen over het zware werk, liefde en het geloof. De geschreven slaven nummers waren alsnog een vorm van communicatie. Dat kon je horen aan de vorm ervan. Kenmerkend was de 'dialogenzang'. De ene slaaf vroeg iets, en de andere antwoordde. Het leven op de plantage was zwaar. Van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat moest je aan één stuk door werken. Je kreeg weinig eten. Een slaaf had niets te zeggen en moest altijd gehoorzamen aan zijn baas. Meestal kreeg een slaaf nog een brandmerk bij welke plantage hij of zij hoorde. Het was dan ook vrij logisch dat slaven in opstand kwamen. Maar wie iets uithaalde of probeerde weg te lopen werd zwaar gestraft...

Mississippi: Delta Blues

Eind 19e eeuw woonden er in Mississippi meer zwarten dan in welke andere staat dan ook, vooral in de zogeheten Delta tussen de rivieren de Mississippi en de Yazoo. Hier was veel vruchtbare grond waar katoen werd verbouwd en goedkope arbeidskrachten waren hard nodig. De blanke mensen onderdrukten de zwarten met harde hand door strenge wetten en slavernij. De zwarten moesten in eigen groepen leven en ontwikkelden zo hun eigen levensstijl. Dit was gebaseerd op de kerk, vervallen cafés en danszalen. De Delta Blues is één van de eerste blues soorten. Het kenmerk van Delta Blues zijn de instrumentale stukken en de nadruk op het ritme. De zang was zwaar, grof en onverbiddelijk. En vaak werd er een 2e stem doorheen gezongen. Thema's waarover de artiesten zongen gingen vooral over het leed van de zwarte mensen op straat, seksualiteit, en de beproevingen die ze tegen kwamen op hun pad. Henry Sloan was een van de vroegste muzikanten in de Delta Blues.

Een citaat van W.C. Handy, die Henry Sloan had horen spelen:

"..een dunne, soepele neger die terwijl ik nog sliep, naast mij zijn gitaar begon te bespelen. Zijn kleren waren vodden en zijn voeten staken uit zijn schoenen. Zijn gezicht zag eruit alsof het was getekend door jarenlange droefheid. Tijdens het spelen, drukte hij een mes op de snaren van de gitaar. ... het effect was onvergetelijk... Hij zong de zin ("Goin' where the Southern cross the Dog") drie keer en begeleidde zichzelf op gitaar met de vreemdste muziek die ik ooit had gehoord."

Wat W.C. Handy hier heeft horen spelen was slide-gitaar. Het idee van de slide was het glijden met een voorwerp over de snaren. De slide zelf kan een mes zijn, een kleine fles, een flessenhals of een koperen koker over de vingers. De slide kan gebruikt worden op één snaar, om een schil, klaaglijk geluid te geven. Volgens theorieën werden slides gebruikt om het geluid van de viool na te doen. De viool was een populair instrument vanwege de klaaglijke geluiden. Volgens W.C. Handy komt het idee van de slide van Hawaii. Het nummer: Poor boy, Long Ways from home, van Banjo Joe, is over de hele wereld beroemd geworden.

Songtekst: Poor Boy, Long Ways from home.

Poor boy, poor boy, poor boy long ways from home.

I was down in Louisiana, doing as I please,

Now I'm in Texas I got to work or leave.
Poor boy, poor boy, poor boy long ways from home.
If your home's in Louisiana, what you doing over here?
Say my home ain't in Texas and I sure don't care.
Poor boy, poor boy, poor boy long ways from home.
I don't care if the boat don't never land,
I'd like to stay on water as long as any man.
Poor boy, poor boy, poor boy long ways from home.
Poor boy, poor boy, poor boy long ways from home.
And my boat come a rockin', just like a drunkard man,
And my home's on the water and I sure don't like land.
Poor boy, poor boy, poor boy long ways from home.

De slavernij werd afgeschaft in 1863. De vrije slaven trokken naar de grote steden in hoop dat ze daar werk zouden vinden. Al snel was er geen werk meer te vinden in de steden. De oplossing werd bedelen of je muziek kunsten op straat laten horen. Vaak stonden op de hoeken van straten werklozen te spelen en zingen. De muziek die ze maakten viel al snel in de smaak en ze mochten optreden in cafeetjes en in bars. Het geld dat ze daarmee verdienden gebruikten ze om instrumenten mee te kopen zoals bijv.: trompet, klarinet of tuba. De blues groeide in de grote steden. De bluesmuziek kreeg al meer de vorm als die we nu kennen. Het werd een solo vorm. In plaats van een antwoord van de ander af te wachten, beantwoordde de zanger zichzelf.

Niet elk lied met 'blues' in de titel is ook echte blues. Niet iedere zwarte zanger is een blueszanger. En niet iedere blueszanger zingt alleen maar blues. Wat blues wordt genoemd, is slechts een kleine groep van zwarte muziek die zich in de zuidelijke staten van de VS heeft ontwikkeld. Over de hele wereld zijn miljoenen emigranten naar Amerika gekomen. En iedere emigrant nam zijn eigen tradities met zich mee, en zijn muziek. Waar ter wereld vochten zo veel verschillende muzieksoorten om gehoord te worden, waar schreeuwden zo veel invloeden en zoveel stijlen om aandacht? De nieuwe soorten muziek uit deze ongelooflijke smelting van alle stijlen was fantastisch..

In de grote steden veranderde het karakter van de blues vanwege de andere omstandigheden waarin de zwarten zich nu verkeerden. Er werden er bittere nummers geschreven over racisme, armoede en ontrouwe minnaars. Maar ook over sex, drank, geweld en een zwervend bestaan. Artiesten gingen optreden in bordelen en schreven gewaagde nummers. Ook werden er veel dansnummers geschreven en het draaide meer om entertainment, de jazz werd geboren..

Bij veel trouwe kerkgangers viel deze muziek niet in de smaak, en het werd beschouwd al duivelse muziek. Daarom is het niet verbazingwekkend dat vele artiesten heen en weer werden geslingerd tussen de blues en de kerk.

Robert Leroy Johnson was één van de invloedrijkste bluesartiesten aller tijden. Hij werd geboren op 8 mei 1911 in Mississippi. Hij woonde het eerste deel van zijn leven op een katoen plantage. Hij droomde ervan dat hij ooit gitaar zou leren spelen. Het verhaal rond Robert gaat dat hij midden in een nacht op een kruispunt gitaar ging spelen. Hij werd benaderd door de duivel de gitaar voor hem stemde. En in de ruil voor zijn ziel zou Robert zijn gitaar terug krijgen en voor altijd perfect kunnen spelen.. Robert Leroy Johnson werd een vrouwen versierende blueszanger. Na een groot optreden kreeg Robert vergiftigde whisky, waarschijnlijk een jaloeerse echtgenoot van één van zijn vele scharrels. Robert werd weggevoerd

naar een verzorgingstehuis waar hij de gif er enkele dagen later uit zweette. Hij kreeg er ook nog een longontsteking bij, en dat deed hem uiteindelijk het dasje om. Robert was 27 jaar oud geworden..

Wat houdt de blues in?

Blues. Het woord komt van 'blue devils' oftewel neerslachtigheid. Het is ontstaan onder gevangenschap, onderdrukking. Veel mensen zeggen als er geen blues waren geweest, de populaire muziek van nu er heel anders zou hebben uitgezien. Is dat waar? Maar wat voor muziek is dat eigenlijk? Wat houdt het in?

You never miss the water till the well's run dry
You never miss the water, Lord, till the well's run dry,
You never miss you baby till she says 'Goodbye'

De tekst hierboven houdt het droeve besef in als je geen recht op je bestaan heb, de klappen die de mens krijgt, wanneer hij probeert zijn ware doel te bereiken. Daar gaat het in de blues om!

Muzikale kenmerken van blues

Het kenmerkende aan blues is dat het een vast schema volgt van 12 maten die per strofe worden behandeld. Een strofe is een couplet in een nummer. Iedere strofe omvat een samengesteld geheel van versregels, omvat dan 3 gezongen regels die dan weer gebonden zijn aan 4 maten, die begeleid worden door akkoorden.

Dus bij elk bluesnummer bestaat het uit 4 maten, en 3 zinnen worden daarbij gezongen (De eerste 2 regels zijn ongeveer hetzelfde, de derde regel is meestal anders). Vaak worden daarbij ook akkoorden in verwerkt. Een akkoord is de samenklank van drie of meer tonen, die zodanig samenklinken dat zij voor het muzikale oor samensmelten tot 1 noot. Op het plaatje van de vorige bladzijde staat een plaatje van hoe een akkoord eruit ziet. Je ziet dat er eigenlijk 3 noten in 1 noot verwerkt is, als je dat snel afspeelt lijkt het dan ook 1 noot te zijn, terwijl het 3 verschillende noten zijn.

Soms worden de akkoorden herhaald om een bepaalde gemoedstoestand over te brengen.

In 99% van alle bluesnummers wordt de vierkwartsmaat gespeeld. Een maat in de bluesmuziek bestaat dus gewoonlijk uit 4 tellen.

Om nu een echt bluesritme te krijgen hoef je alleen de tweede en de vierde tel van de maat te accentueren, zodat je een zogenoemde backbeat krijgt (1-2-3-4, 1-2-3-4 enz.). Elk bluesnummer is herkenbaar aan het akkoordenschema waaruit het is opgebouwd. Het bluesschema bestaat meestal uit 12 vierkwartsmaten, waaruit de laatste maat de zo gezegde 'Turnaround' volgt. Bij een turnaround worden de laatste 4 maten gebruikt voor de afsluiting van het lied, maar het kan ook een overgang zijn naar een volgende reeks van 12 maten.

Nog een andere variatie is de zogenaamde 'stop' De eerste 4 maten worden dan 8 maten waardoor er 'breaks' en 'stops' kan worden aangebracht om de regels in stukjes te hakken. Die regel van 8 maten worden dan bij de resterende 8 maten toegevoegd, voor een standaard schema van 12 maten.

I | X of IV | X | I |
IV | IV | X | X |
X | IV | I | X |

De Romeinse cijfers stellen de trappen van de toonladder voor.

In C wordt het schema:

C | C of F | C | C |

F | F | C | C |
G | F | C | G |

Wat ook heel kenmerkend is aan de blues is het ´ soleren ´ De zang wordt dan afgewisseld met instrumenten. Bij het bespelen van de instrumenten wordt improvisatie gebruikt, in bluestoonladders. Er zijn 2 soorten bluestoonladders:

Mineur (I-bIII-IV-bV-V-bVII) en majeur (I-II-bIII-III-V-VI).

De toonsoort van de mineur is gebaseerd op de mineur- of kleine- tertstonladder (een toonladder die met een kleine tert begint en aanduidt dat een muziekstuk wordt gespeeld in een toonsoort met een kleine tert ten opzichte van de grondtoon van de toonaard) Letterlijk betekend het: ´ De kleinere.´

De toonsoort van de majeur is gebaseerd op de majeur- of grote- tertstonladder (een toonladder die met een grote tert begint, die verwijst naar de grote tertston ten opzichte van de grondtoon).

Wat makkelijker gezegd kan worden is dat je bij de begeleidingakkoorden van de blues over een majeurekkoord kan spreken maar bij de melodie heerst er juist een mineur stemming.

De mineurladder wordt het meeste gebruikt, maar het is ook mogelijk om mineur en majeur te combineren maar dan gaat de muziek meer in de richting van de jazz.

Heel belangrijk in de bluestoonladders zijn de ´ blue notes ´ en daar zijn er 3 van: bIII, bV en bVII. Het gebruik van deze noten in een pentonische toonladder is niet gebruikelijk in de Europese muziek, bij blues worden deze noten vaak gebruikt om te kunnen ´ buigen ´ zoals de gitaar, bluesharp en saxofoon. Bij toetsinstrumenten kan dat niet, maar dan kan m´n een zelfde effect creëren door middel van een voorslag.

(Een voorslag is een ´ versiering ´ dat voor de hoofdnoot staat, een versieringsnoot, voorslagen zijn meestal kort.)

Voorbeeld van voorslagen

Vaak wordt bij het spelen van blues een harmonisch contrast gebruikt, het in mineur soleren of zingen over een majeurekkoordschema.

Bluesmuziek heeft vaak een wat rauwe, donkere zangpartij. Het komt vandaan uit de zwarte gospel.

Zwarte gospel wordt gekenmerkt door veel herhaling en een soort ´ vraag en antwoord dialoog ´ tussen de zanger en de muzikanten.

Bij een heel erg eenvoudige bluesvorm, wordt het muzikale hoofdthema ten gehore gebracht in de eerste vier maten, en dan wordt het herhaald met de maten vijf tot en met acht. De laatste vier is meestal het hoofdthema maar dan met bepaalde draai wat op het einde heel goed past. Alles bij elkaar is het dan zoals het bij blues hoort: 12 maten. In de volgende regels is een voorbeeld van zo´n simpele en typische maatverdeling wat voor de blues heel kenmerkend is:

1-2-3-4, 2-2-3-4, 3-2-3-4, 4-2-3-4

I woke up this morning, feeling oh so bad...

5-2-3-4, 6-2-3-4, 7-2-3-4, 8-2-3-4

I woke up this morning, feeling oh so bad...

9-2-3-4, 10-2-3-4, 11-2-3-4, 12-2-3-4

Thinking about my baby and it makes me oh so sad.

(Bron: "De wereld van de Blues", David Harrison)

Sound en de stijl van de blues

Waarom is de blues zoals het is?

De blues is dus voortbestaan uit het zware slavenwerk wat de slaven moesten verrichten in de plantages. De aard van het werk en de manier waarop het katoen werd verbouwd, leidde tot wat kenmerken van de blues. Het was nodig om bij het maken van katoen in groepen te werken, het voortdurende schoffelen of uitdunnen van de rijen katoen had veel mensen nodig. Het was erg vermoeiend werken op de zware grond. De enige afleiding bij het saaie werk waren de liederen wat ging over de honger en teleurstelling die de arbeiders allemaal moesten doorstaan. De muziek die ze maakten was de enige manier om hun zorgen met elkaar te delen, hun cultuur te bewaren, hun geloof te uiten en geheime boodschappen te delen. Al die liederen hadden natuurlijk geen begeleiding van een gitaar of dergelijke. Wel voordat ze in Amerika aankwamen maar toen werden de trommels afgepakt uit angst dat de slaven met geheime codetaal met elkaar konden communiceren. Maar op de plantages werden de trommels vervangen door het stampen op de grond en met het klappen in de handen. Het was een manier van communiceren geworden. Pas later, toen er allerlei bandjes opkwamen, kwam de gitaar om de muziek te begeleiden. Typisch voor de muziek uit de tijd was ook de dialogenzang. De ene slaaf stelde dan een vraag, en de slaaf die verderop stond antwoordde.

Pas nadat de slavernij eindigde, kreeg bluesmuziek de vorm die we nu kennen. In plaats van dat de zanger een reactie van een ander afwachtte, antwoordde de zanger eigenlijk zichzelf in een lied. Vandaar de zelfreflectie die je nu vaak in bluesnummers hoort. Later werd de blues meegenomen naar andere plekken, zoals de stad. Ver weg van de plantages en werd de blues meer een vorm van entertainment. De jazz was geboren.

Qua inhoud en samenstelling waren deze liederen het basismateriaal voor de blues. Het woord 'blues' komt ook van het woord ellendig. Vaak werden teksten gezongen als: 'I'm feeling blue', 'Ik voel me ellendig'. De verlaagde 3e en 7e toon, de vrijheid van tekst en de stembuigingen die alleen daarvoor kwamen, kwamen voort uit de arbeidsliederen.

De blueszanger gaf zijn eigen mening weer over de situatie waarin hij verkeerde, met zijn zang en spel drukte hij op die manier zijn gevoelens uit.

Er werd bij deze liederen geen papier gebruikt, ze dachten er ook niet aan om geld uit te slaan uit een muziek die iedereen al begrepen had.

Één van de belangrijkste ingrediënten van de blues is de beat, oftewel het ritme. Zelfs bij aparte varianten van de blues (Akoestische varianten) hoor je het ritme heel erg duidelijk in de blues wat ook erg herkenbaar is. De reden daarvoor is erg simpel, de blues is een dansmuziek geweest. Of het tempo nou een vlotte boogie was of een langzame en slepende bluesshuffle.

Ook de zang is een belangrijke kenmerk, de zang is stevig geworteld in een gospeltraditie. De zang zit vaak vol diepgevoelde emotie en wordt echt op een eerlijke en directe manier gebracht. Over elke moeilijke situatie wordt eerlijk op een rauwe manier gezongen met andere arbeiders.

Hoe je die 'rauwe' stem van de blues dient te gebruiken is niet heel makkelijk te zeggen. Je kunt het op verschillende manieren zingen. Op de manier van Bobby 'Blue' Bland maar het kan net zo goed als met een smerig stemgeluid als Howlin' Wolf. Het blijft altijd blues. Het gaat ook niet om perfect verklankte tonen en dat je elke noot precies op de tel raakt maar het gaat juist om het uiten van de oprechte emotie. (Of het nou treurige emotie is of een heel erg vrolijke emotie)

Een derde belangrijke kenmerk wordt gevormd door de instrumenten die daarbij worden gebruikt. Met bluesbands is het net als met eenden, zoals je eenden herkent aan het gekwaak en aan het loopje, zo kun je een bluesband ook direct herkennen. Als het lijkt alsof het blues is, dan is het in de meeste gevallen ook de blues. In een bluescafé zul je ook nooit een cello, hobo of pauze op het podium zien. 1 van de manieren waarop je een bepaalde vorm van muziek kunt uitleggen, is te kijken welke instrumenten er worden gebruikt. Daarover meer bij de volgende paragraaf.

De instrumenten die gebruikt worden bij de blues:

Gitaar: De gitaar staat er bekend om, dat het instrument het meest gebruikt wordt bij de blues. Het tegendeel blijkt waar te zijn, want het instrument werd pas in jaren 20 voor het eerst gebruikt. De slaven die hadden geen gitaar, maar de banjo. Voor de blues wordt het meest de elektrische gitaar gebruikt omdat het een grote bereik heeft met de tonen als het eenmaal is versterkt.

Ook is er de akoestische gitaar. Deze gitaar wordt meestal gebruikt om het eigen gezang van de zanger te begeleiden. De elektrische gitaar wordt meer gebruikt in nummers waarbij de melodie meer centraal staat. De mondharmonica: Dit instrument staat ook wel bekend als de mondorgel. Het wordt vooral veel gebruikt omdat het mooie 'jank' geluiden kan maken maar ook juist volle en rijke bluesmuziek. Het wordt vooral gebruikt als solo-instrument door de geluiden die hij kan vormen. Bij dit instrument heb je ook een akoestische- en elektrische versie. De akoestische versie is populairder omdat je het geluid vormt door je handen op verschillende manieren langs de mondharmonica te bewegen. Daardoor is het nummer persoonlijker en heeft het meer weg van een zangstem. Bij een elektrische harmonica heb je vaak een wat verwrongen geluid wat veel gebruikt wordt bij de Chicago blues.

De piano: Ook dit instrument werd vroeger al veel gebruikt in de blues. Dit instrument was vaak solo te horen. Tegenwoordig wordt de piano juist meer gebruikt in de klassieke bluesmuziek.

De piano werd vooral gebruikt als een instrument dat ritmische akkoorden produceerde en de bekendste bijdrage aan de bluesmuziek, is het boogie-woogie-motief. Dat ritme werd met de linkerhand gespeeld. Tegenwoordig wordt dit ritme vooral bij de gitaar gebruikt.

Het slagwerk: Daarbij valt het drumstel. De drumstel werd pas toegevoegd aan de blues na de tweedewereldoorlog terwijl het soms werd gebruikt in de Afro-Afrikaanse muziek. Het drumstel werd pas echt gebruikt nadat zich bands hadden gevormd met elektrische muziek. In de bluesmuziek wordt eigenlijk maar een klein drumsetje gebruikt in plaats van grote drumstellen. Het drumstel zelf wordt bijna nooit als solo gebruikt maar meer voor een stevige beat als ondergrond van de bluesmuziek.

De bas: De bas werd pas voor het eerst gebruikt eind jaren veertig. Toen werd er een rechtopstaande akoestische pas gebruikt die het ritme aangaf. Op de snaren van de bas kon ook geslagen worden, wat een ander effect gaf. Aan het einde van de jaren vijftig vervingen veel bluesartiesten het in een elektrische variant die weg heeft van de zes-snarige gitaar. Toen pas begon het echt een onderdeel te worden in de ritmesectie van de bluesmuziek.

Blaasinstrumenten: Vroeger was het altijd zo dat er een complete blaassectie was. En bij veel bluesbands zie je dat er blaasinstrumenten bij werden gebruikt. Daarbij werden veel trompetten, saxofoons en af en toe een trombone gebruikt. Tegenwoordig worden vooral andere instrumenten gebruikt.

Meestal hoor je in bluesbands een tenorsaxofoon. Veel bands waarbij de blues opkwam gebruikte veel tenorsaxofoons. Tegenwoordig wordt er meestal maar slechts 1 gebruikt.

Op welke muzieksoorten heeft blues invloed gehad?

Verschillende muzieksoorten:

Blues

De kunstvorm blues is de origineelste, invloedrijkste, meest bepalende en ultieme muzikale stijlsorten van de 20e eeuw. De blues muziek is te vinden in het hart van vele populaire muziekstijlen in onze hitlijsten nu. Denk maar aan Jazz, R&B, Rock'n Roll, Hard Rock, Country, Soul, Hiphop en Pop. Deze stijlen hebben allemaal veel te danken aan hun blues 'brothers'. De blues komt oorspronkelijk uit Mississippi, Texas, Georgia, Louisiana, Missouri, de beide Carolina's en verschillende andere zuidelijke plaatsen. In 1890 werd er op het platteland in de Zuidelijke staten blues gezongen. In 1910 wisten de meeste mensen wat 'blues' was en was het woord ingeburgerd.

De blues werd in die tijd populairder, en de eerste vocale bluesplaten werden opgenomen. In de jaren 30/40 kwam er een grote verplaatsing van zwarten naar het Noorden, daardoor werd de blues nog meer verspreid. Bijvoorbeeld in de stad Chicago, die uitgroeide tot blueshoofdstad. Maar in de vroege jaren waren St. Louis en Memphis belangrijker stedelijke bluescentra. Omdat blues zo verspreid werd, ontstonden er verschillende soorten blues.

Met de komst van de elektrische gitaar in de jaren 40, ontstond de 'elektrische blues'. Steeds meer instrumenten ondersteunde blues en legendes als Muddy Waters, John Lee Hooker scoorden hit na hit. De jeugd voelde zich aangesproken door deze muziek en gingen zelf ook in bandjes spelen. Bijvoorbeeld de Rolling Stones (die hun naam haalden uit een tekst van Muddy Waters) en Cream. Deze bands zorgden er uiteindelijk voor dat de blues ook onder de blanke jeugd populair werd.

Country Blues

[CD1-Nummer 1] Robert Johnson- Crossroads

Dit is de oudste blues, ook wel Delta Blues of Mississippi Blues genoemd. Het is ontstaan op de plantages in het zuiden van de Verenigde Staten. Het is vooral ontstaan in de Mississippi Delta waar ook de naam 'Delta Blues' vandaan komt. 'The City of Clarksdale, Birthplace of Blues'.

Slaven communiceerden op de plantages door het zingen. Ze begeleidden zichzelf met mondharmonica of gitaar.

In 1929 werden de eerste country blues platen opgenomen. Zelfs nu zijn er nog jonge mensen die terug gaan naar de wortels van de moderne muziek en leren hoe de blues is ontstaan. Ze zijn geïnteresseerd in de zangers die de vele verschillende stijlen van de blues hebben ontwikkeld en in de manier waarop de muziek veranderd is.

Door de Eerste Wereld Oorlog vertrokken veel zwarten naar het noorden. De blues werd verspreid en naar de stad gebracht, onder andere Detroit en Chicago. Andere instrumenten steunden blues, piano, drum en blaasinstrumenten. Blues werd vrolijker en met een uptempo gespeeld. De teksten van de oudste blues waren berustend en hoopgevend. Maar naarmate te tijd verstreek werden de teksten en de treurigheid omgezet in protesterende en soms agressieve teksten tegen bijvoorbeeld de rassenscheiding. Het opvallendste aan de teksten is dat de gedachte en emotie weer worden gegeven in een lied. Hierdoor worden de teksten vaak heel eerlijk en recht door zee neergezet. Of het nou gaat over liefdesverlangens, een flink avondje stappen zaterdag avond, bedrog, sociale mistoestanden of discriminatie.

City Blues

Deze stijl was een veel agressievere blues dan die van het platteland. De instrumenten breidden zich steeds meer uit: Piano, mondharmonica, gitaar, blaasinstrumenten en drums. Bovendien werd er steeds

meer op deze muziek gedanst.

Voorbeelden van City blues zijn de volgende blues:

Louisiana Blues

[CD1-Nummer 2] Muddy Waters- Louisiana Blues

Louisiana Blues is een bluesstijl die eigenlijk hetzelfde idee heeft als andere blues. Het verschil zijn de sjokkende ritmes. Daardoor geeft het de muziek een duistere tint.

Hierdoor ontstond een nieuwe muziek stijl genaamd 'Swamp blues'.

Swamp Blues

Swamp Blues is dus een sub- blues die ontstaan is uit de Louisiana blues.

De swamp blues heeft veel langzamere ritmes met veel herhalingen met de gitaar. Daardoor komt de muziek dreigend en beangstigend over.

Dat is de reden dat deze blues ook vaak worden gebruikt in films.

Swamp blues wordt vaak door elkaar gehaald met 'swamp pop'.

Dat was ook een blues uit Louisiana, wat niet hetzelfde is maar wel vaak wordt gecombineerd voor nummers.

New Orleans Blues

[CD1-Nummer 3]

Roy Brown- Rockin' at Midnight

New Orleans Blues is een bluesstijl die dus precies het tegenovergestelde is dan Swamp en Louisiana blues. New Orleans was het centrum voor bluespianomuziek.

New Orleans blues werd vooral gespeeld met instrumenten zoals de piano en de hoorn.

Door de rustige en mooie ritmes word deze muziek beschouwd als 'blijde muziek'. De muziek is niet gemaakt om een dikke glimlach op je gezicht te zetten maar door de ritmes is dit dus wel het geval.

Mensen als Fats Domino en Professor Longhair zorgden ervoor dat je lekker lui achteruit wilt hangen en genieten van deze rustige en toch blijde muziek.

Detroit Blues

[CD1-Nummer 4&5]

John Lee Hooker – Boogie Chillen

John Lee Hooker – Boom Boom Boom

Detroit Blues is een bluesstijl die is ontstaan toen de delta bluesartiesten naar het noorden verhuisden van de Mississippi Delta en Memphis om te werken in fabrieken uit Detroit. Dit gebeurde in de jaren twintig en dertig.

Detroit blues lijkt heel erg veel op de Chicago blues. Het geluid verschilt van de Delta blues door het gebruik van elektronisch versterkte instrumenten en het meer gebruik van elektrische instrumenten.

Detroit blues werd vooral gespeeld en ontwikkelde zich in 'Black Bottom', een wijk in Detroit.

In 1948 veroverde John Lee Hooker de R&B wereld met het nummer 'Boogie Chillen'. De harde muziek gemixt met een poëtische kracht bracht hem aan de top van de R&B/blues wereld.

Voornamelijk door John Lee en Eddie burns en meerdere artiesten kregen jongere en arme mensen weer hoop in Detroit.

Chicago Blues

[CD1, Nummer]

T-bone Walker- Call it Stormy Blues

The Blues Brothers- Sweet home Chicago

Chicago Blues is een bluesstijl met versterkte elektrische muziek.

De bands van Chicago blues hadden meestal als muziekinstrumenten piano, drums, bas, elektrische gitaar en blazers.

T-bone Walker was een van de eerste elektrische blues gitaristen.

Elmore Jones was met zijn slide gitaar ook een Chicago blues speler.

Het gaat bij de Chicago blues om 'harde' muziek.

Het volume niveau ging naar 'Distortion level.

Chicago blues was 'het grote voorbeeld' voor de 'Rolling Stones'.

Jazz

[CD2 -nummer 1] Miles Davis & Charlie Parker- Groovin high

Met de term Jazz wordt een muziekstijl bedoeld die gebaseerd is op improvisatie. Bij improvisatie mag je zelf keuzes maken in de muziek die je speelt. Meestal komt de muziek overeen met je gevoelens op dat moment. Daardoor wordt de jazz heel persoonlijk en intensief. De Jazz werd gebaseerd op een vijftonige toonladder, C mineur: c-es-f-g-bes. De naam jazz komt van een woord dat niet meer bestaat: jass. Hierbij wordt gemeenschap tussen man en vrouw op een platte manier uitgedrukt. Het ontstond in de sloppenwijken en werd voornamelijk ontwikkeld in bordelen. Het was een soort concurrentie spel tussen bordelen, wie had de beste jazz band?

Een legendarische figuur uit de vroegste New-Orleans-periode was cornetspeler Buddy Bolden.

Doordat de Afrikaanse danstradities en muziek voor iedereen te zien was werd de muziektraditie wereldwijd beïnvloed door Afrika.

North sea jazz festival- is een drie daags heel bekend jazz-festival die elk jaar in de tweede week van juli wordt georganiseerd. Het festival is uitgegroeid tot een groot succes. Het wordt voor het eerst georganiseerd in 1976 door Paul Acket, een zakenman en een jazzliefhebber. Elk jaar komen er fantastische artiesten die geweldige optredens geven. Het North sea jazz festival is ook altijd op tv te volgen.

Rhythm&Blues

[CD2- nummer 2] Ray Charles- Mess Around

In de jaren dertig trokken veel blueszangers naar Chicago, net als duizenden zwarten die werk zochten in een grote stad. In een mum van tijd ontstonden overvolle en smerige getto's. In de zwarte clubs klonk een hardere en ruigere versie van blues want de elektrische gitaar kwam om de hoek kijken. Drums, saxofoons en bas werden toegevoegd en zo ontstond er weer een nieuwe muziekstijl: Rhythm&Blues. Rhythm&Blues werd net zo uitbundig als gospel gezongen alleen heeft R&B niks religieus maar waren de teksten vaak seksistisch getint en vol met straattaal. Voor de zwarte gemeenschap was dit gewoon, maar voor de blanken schokkend. Ze waren er nog niet aan toe. Het zou nog een tijdje duren voordat Elvis Presley voor hysterie zal zorgen. Een grote bekende artiest van Rhythm&Blues is Ray Charles.

Ray Charles was een Amerikaanse blinde zanger/pianist. Hij ontwikkelde deze muziek met invloeden van gospel muziek. In die tijd was dat ongebruikelijk en veel mensen vonden hem daarom ook een godslasteraar. Ray Charles werd meestal bijgestaan door een groep achtergrond zangeressen. Later in

zijn carrière ging Ray van de R&B af en kwamen er meer violen en popsongs. Het nummer Busted schreef hij nadat hij uit de cel kwam voor heroïne bezit. Zijn leven is verfilmd in de film 'Ray Charles'.

Ray Charles-Mess Around

Ah, everybody was juiced, you can, bet your soul
They did the boogie-woogie, with a sturdy roll
They mess around
They doin' the mess around
They doin' the mess around,
Everybody doin' the mess around
Now, ah, when I say stop don't you move a peg
When I say go, just ah, shake your leg
And do the mess around
I declare, do the mess around
Yeah do the mess around,
Everybody's doin' the mess around
Now let me have it there boy
Rock&Roll

[CD2-Nummer 3] Elvis Presley- Blue Suede Shoes

Voor Rock&Roll gaan we weer terug naar blues. De oude plattelands blues (country blues) uit het zuiden van de Verenigde Staten is niet alleen de oorsprong van jazz maar ook van de Rock-'n-roll. Maar niet alleen blues, ook Gospel en de blanke country muziek waren de voorouders. De mix van deze muziekstijlen geeft een explosieve reactie: Rock&Roll. Een groot kenmerk van blues wat in Rock&roll tevoorschijn komt is de structuur. De '12 bar blues' ook wel genoemd. Dit is een schema van twaalf maten die eindeloos herhaald kan worden. Het schema is verdeeld in drie tekstregels van ieder vier maten. De eerste zin wordt altijd herhaald. Er worden drie akkoorden gebruikt: tonica(eerste trap) ,Subdominant en Dominant. Het akkoordenschema met de tekst van 'crossroads blues' Robert Johnson. Muziek werd altijd gezien als amusement en kunstvorm maar met Rock&roll en de komende pop muziek is dat anders. Het schudt de maatschappij door elkaar.

De Amerikaanse burgers waren saai burgerlijk en braaf geworden. De gemiddelde vader had bijvoorbeeld een kantoorbaan en luisterde naar saaie country muziek terwijl hij netjes zijn auto waste. Moeder was bezig met het vegen van de stoep terwijl ze blij was met haar nieuwe wasmachine en stofzuiger. Lang leve de nieuwe uitvindingen en de welvaart! De tieners zochten dingen om zich niet te vervelen. Ze wilden verandering van dit saaie leventje. Ze wilden actie.

Toen kwam Elvis met zijn vetkuif en zijn geschudde heupen op het podium. Tienerdames werden helemaal gek door zijn uitbundige manier van bewegen. De leefwijze van jongeren werd beïnvloed door deze muziek. Het was nieuw en revolutionair. Rock&roll was de start van deze revolutie.

Elvis Presley speelde daar een belangrijke rol in. Door deze muziek was de deksel van de pan af en er gebeurde van alles in de muziek. Ook in de levenswijze van de jongeren: Plezier, actie, gekte en opstand. De manier van kleden, de manier van leven, het gedrag, de idolen, alles veranderde erdoor. De eerste Rock&Roll artiesten waren zwart. Maar in de jaren 50 luisterde de blanken niet naar "zwarte muziek". Pas toen blanke Elvis Presley op het podium kwam werd het populair en was de zwarte rock&roll muziek

gemaakt door blanke hillbillies(boerenpummels) geweldig. Het kwam van de vorm van blues, de harde beat, ruige teksten van rhythm&blues, kreten en de show van gospel. De instrumenten van een Rock&Roll band was tot de eerste essentie terug gebracht naar gitaar, bas en drum. Een ander kenmerk van Rock&roll was de afterbeat. Dat betekende een stevige tik op de snaredrum op de tweede en vierde tel. Dit hoorde later typisch bij de popmuziek.

Popmuziek

[CD2-Nummer 4] John Lennon- Imagine

Er was niet alleen aan maatschappelijke revolutie aan de gang maar ook een muzikale revolutie. Rock&roll was het startsein van deze verandering en van de popmuziek. Rock&roll werd in de jaren 50 erg commercieel en het klonk niet meer zo fris en goed als dat het had geklonken.

Rock&roll had ook Europa veroverd. Terwijl Elvis in Hollywood films speelde, waren het de Beatles die de rock&roll (eigenlijk al popmuziek) tot een ongekend hoogtepunt brachten. Er was geen band die meer platen verkocht en meer publiek op de been bracht. De Beatles maakten muziek wat ze leuk vonden en schreven popliedjes met hun creativiteit, die zelfs nu nog populair zijn. Ze maakten de popmuziek los van Rock&Roll.

Popmuziek werd volwassen en muzikaal interessanter. Zo groeiden de Beatles uit tot de meest invloedrijke popband die ooit heeft bestaan.

De latere popmuziek (vanaf 1970) werd vooral gekenmerkt door Michael Jackson 'The King Of Pop'. Het album Triller is de beste pop die je maar kon bedenken. De mix van soul, funk, disco en de zoete ballades maakten het tot geniale popmuziek.

Bluesrock

[CD2- Nummer 5&6]

Eric Clapton- Cocaine

Eric Clapton- Layla

Eric Clapton- Crossroads

In de vroege jaren 60 was er een band die het ruiger aanpakte als the Beatles. Ze werden ook wel de ruige broertjes van de brave Beatles genoemd: The Rolling Stones. Waar ze ook optraden, het dak ging eraf. De muziek was veel meer gericht op Blues en Rhythm&Blues en niet op de melodieuze brave liedjes van de Beatles.

De Stones waren ruiger, net als hun muziek. Het werd ook wel Engelse Rhythm&blues genoemd want echt zwart was het natuurlijk niet. Een andere invloedrijke bluesrock band is Cream(onderleiding van gitarist Eric Clapton). De drie bandleden van Cream waren briljant op hun instrumenten. De oude blues was hun uitgangspunt alleen dan ruiger.

Eric Clapton was een geweldige gitarist en zanger. Clapton werd ook wel 'Slowhand' genoemd. Dat kwam omdat hij door het spelen van zijn muziek vaak tijdens een optreden een snaar brak. Hij verving de snaar van gitaar terwijl het publiek langzaam doorklapte. Hij trad in de jaren 70 vaak op met George Harrison (Beatles). Hij had veel succes maar ondanks het succes ging het in zijn privé leven een stuk minder. Hij was verslaafd aan heroïne en stopte drie jaar om zo van zijn verslaving af te komen.

Eind jaren zeventig kreeg hij opnieuw te maken met een verslaving, dit keer geen drugs maar alcohol. Hij kreeg 2 kinderen. De eerste was dochter Ruth. Zijn tweede kind was zijn zoon Conor maar Eric kreeg te maken met een paar drama's: zijn manager, assistent-manager en zijn gitarist Stevie Ray Vaughan kwamen om het leven bij een helikopter ongeluk. Hij zat zelf in de andere helikopter. In maart 1991

gebeurde er iets verschrikkelijks: zijn zoontje Conor van vier valt van een wolkenkrabber van de 53e verdieping. Zijn verdriet van zijn zoontje schrijft hij in het liedje 'tears in heaven'. Een prachtig nummer. Psychedelische rock muziek

[CD2-Nummer 7&8]

Jimi Hendrix- Red House

Jimi Hendrix- Hey joe

Jimi Hendrix- Little Wing

Jimi Hendrix was de grootste gitaarlegende uit de jaren zestig. Hij bespeelde de bluesrock op zijn gitaar met een echte feeling. Meer expressie is uit een gitaar niet te krijgen. Hij voegde ook veel nieuwe elementen toe o.a. elektrische feedback. Dit is het 'rondzingen' van de gitaarversterker. Normaal deed het pijn aan je oren maar Hendrix maakte er een expressiemiddel van. Kenmerkend aan Jimi Hendrix waren zijn uitgebreide improvisaties. Het uitgangspunt van de bluesmuziek in de jaren zestig was grenzen verleggen en een nieuwe horizon zoeken. In de bluesrock werden veel verschillende methoden gebruikt: effectapparatuur voor extreme klankvorming, extended techniek, minimale muziek en vooral improvisatie. De artiesten hadden teksten over drugs, oorlog en kwamen hoog in de hitlijsten want dit vonden de opstandige jongeren zeer interessant. In die tijd gebeurde er ook veel met de maatschappij en de jeugd, waar de muziek veel invloed op had. Er was niet alleen een muzikerevolutie aan de gang maar ook een seksuele en sociale revolutie.

Jimi Hendrix - purple haze (purple haze is een soort wiet)

Purple haze all in my brain

Lately things just don't seem the same

Actin' funny, but I don't know why

Excuse me while I kiss the sky

Joe Cocker – With a little help from my friend

Oh, I get by with a little help from my friends

Mm, I get high with a little help from my friends

Mm, gonna try with a little help from my friends

The Who – T-t-t-talkin bout my generation

People try to put us d-down

(Talkin' 'bout my generation)

Just because we get around

(Talkin' 'bout my generation)

Things they do look awful c-c-cold

(Talkin' 'bout my generation)

I hope I die before I get old

(Talkin' 'bout my generation)

De tijd van Love & Peace

Dagelijks sneuvelden er nog tientallen jonge jongens in Vietnam. Martin Luther King en John F Kennedy waren nog maar kort geleden vermoord. Het was een tijd van haat en racisme. In deze roerige tijd was een grote opstandige jongerencultuur ontstaan, met als motto: 'MAKE LOVE NOT WAR'. De hippie cultuur was een jeugd cultuur die is ontstaan in het midden van de jaren 60. Het was verbonden met de seksuele, muzikale, sociale revolutie van de jaren 60 en 70.

De hippies vonden dat de maatschappij zich te veel met geld, bezit, status, zekerheid en macht bezig hield. Zij verzetten zich dan ook tegen de kapitalistische en materiële wereld en de technologie, die volgens de hippies tot milieuvervuiling leidde. Ze waren voor veel vrijheid en konden dan ook niet tegen de vele regels die ze bijvoorbeeld van hun ouders kregen en verzetten zich er dan ook tegen.

Wat centraal staat bij de hippies was: 'LOVE AND PEACE'.

Belangrijke kenmerken van de hippies waren: creativiteit, spontaniteit, drugs en vrijheid(ook seksueel). Ze lieten hun creativiteit boven komen. Verschillende dingen waren de 'hippie busjes', de uitbundige kleding stijl met veel bloemen, sjaaltjes, armbanden, kettingen, fleurige patronen, haarbanden, slippers, wijdvallende kleding maar ook juist strakke kleding hotpants en de minirok deden het goed. In de muziek geloofden veel mensen dat het mensen kon samen brengen en de teksten waren uitstekend voor protest tegen de maatschappij. Verschillende voorbeelden waren:

De Spontaniteit/plezier :

Naakt lopen en iemand zomaar bloemen/knuffels geven kwamen veel voor.

Drugs(geest verrijkende middelen) :

Drugs speelde ook een grote rol. Ze gebruikten deze middelen(Marihuana, Hasj, Heroïne, XTC, LSD enz..) om in hogere sferen te komen en hun geest te verrijken. Ook werd het gezien als een middel om het bewustzijn van mensen te verbeteren. Dit gebeurde ook door oosterse religie, mystiek(bijvoorbeeld het één worden met de natuur) en spiritualiteit.

Onder vrijheid bedoelen we ook seksuele vrijheid bijvoorbeeld naaktlopen: "waarom kleren aan, het is toch natuurlijk?" Ook de vrije liefde (buiten vaste relaties om met ander(en) meisje en/of jongen) werd bedreven. Ze vonden seks gewoon lekker en leuk, en wilden het loskoppelen van de menselijke voortplanting, de pil kwam en het werd een succes. De Seksuele revolutie was een grote stap voor de emancipatie van de vrouw.

WOODSTOCK 'three days of Peace and Music'

Er zijn weinig festivals waar nog jarenlang over gepraat zal worden maar toch zijn er een paar van. Één van zo'n festival is WOODSTOCK, gehouden in Amerika op 15,16 en 17 augustus 1969. Het was het eerste meerdaagse mega muziek festival uit de geschiedenis. Het enorme rockfestival had een vreedzaam karakter. Het werd het symbool van de hoop op een politiek-culturele vernieuwing van de maatschappij. Woodstock werd de moeder van alle festivals genoemd. Het werd georganiseerd voor de psychedelische rock liefhebbers.

I'm going on down to Yasgur's farm,
I'm going to join in a rock 'n' roll band,
I'm going to camp out on the land,
I'm going to try and get my soul free"

Soul

CD2-Nummer 9 & 10

Aretha Franklin – Think

Donny Hathaway – A Song For You

Het woord zegt al genoeg. Deze muziek moet uit je ziel komen. Een muziek die van hart naar hart spreekt. Dat was bij de oude blues ook al maar nu is de boodschap optimistischer (I feel good, James Brown) De echte soul kwam uit Zuid Amerika. De Southern soul ging verder waar de gospel en rhythm&blues

gebleven waren.

Soul was net als R&B een dansmuziek met zeer ruige kantjes en het had een opgewekte zang die het publiek in extase moet brengen. In soulmuziek waren er veel blazers o.a. saxofoon en trompet. De blazers speelden riffs. Dat zijn korte motieven die herhaald worden.

Bas en drums zijn de begeleiders en blijven strak in de maat. Gitaar is kort en heeft felle slagen. Vaak komt een orgel er ook in voor die speelt ritmische lijnen. Het is niet statig maar swingend, wat je niet verwacht van een kerkelijk instrument.

Deze strakke, swingende ritmische basis noem je Groove. De zang bij soul is heel expressief. De zanger bouwt het op naar een climax tot een punt waar het vuur er vanaf spat. Soulzangers hebben vaak een prachtige zangtechniek en gebruiken deze om hun emotie over te brengen. Echte southern soulmuziek is puur en authentiek maar het was in die tijd niet voor blanke mensen. Het was te emotioneel te ruw en te 'zwart'. Daarom kwam de Motown Soul, waarvan op de lopende band nieuwe songs werden uitgebracht. Er werd veel meer op de presentatie gelet: glitterpakjes, gestyled haar en dansspasjes kwamen op het podium. Vanaf 1963 was soul niet meer te stuiten. Motown sprak veel mensen aan en ook veel blanke mensen. Daarom was motown soul belangrijk voor de emancipatie van de zwarte popmuziek.

Aretha Franklin- Ze was een Soul artiest 'Queen of Soul' was haar naam. Ze nam haar eerste lied op toen ze 14 jaar oud was. Een bekende hit van haar was 'Think'. Dat gaat zo: 'Freedom.. Freedom.. Freedom.. Freedom.. Freedom.. Freedom..' Ze had een machtige stem die je de soul liet voelen.

Maar ondanks dat soul echte dansmuziek was, waren er ook soul nummers die 'slow' waren.

Donny Hathaway was daarvoor het perfecte voorbeeld. Hij had een geniale soul stem, met veel emotie en gevoel. Hij zong vooral liefdes nummers met teksten die recht uit het hart kwamen. Ze hadden een beetje een zielig tintje en ze waren heel gevoelig. Dit soort soul werd ook wel 'Soft Soul' genoemd.

Donny Hathaway- A Song For You

You taught me precious secrets of the truth without holding nothing

You came out in front and I was hiding

But now I'm so much better and if my words don't come together

Listen to the melody cause my love is in there hiding

I love you in a place where there's no space or time

I love you for in my life you are a friend of mine

And when my life is over

Remember when we were together

We were alone and I was singing this song for you

Funk

[CD2-nummer 9] James Brown- Sex machine

De ontwikkelingen in de popmuziek gingen razend snel. Soul had nog steeds groot succes en er was alweer een nieuwe muzieksoort ontstaan uit die stijl: Funk. Funk hitste je op. Het was eigenlijk een radicale vorm van soul. Soul had een strakke groove, funk en een super scherpe groove. Funk is eerste klas dansmuziek, het is bedoelt om mensen de muziek te laten voelen terwijl ze dansen: 'Free your mind and your ass will follow'. De dansen en teksten hebben seksuele tinten en zijn uitbundig en heel bewegelijk. Bij funk draait een groot deel om de strakke groove (de begeleiding). In popmuziek is de afterbeat heel kenmerkend (de accent op de tweede en vierde tel) maar bij funk is het anders dan bij elke andere muziek.

Bij funk is juist het accent op de eerste tel. Ook kenmerkend voor funk is dat de bassist slapt op zijn basgitaar, dat is als het ware dat de artiest met zijn duim op de snaren slaat.

James Brown 'the Godfather of funk' was een hele bekende funk artiest. Bij elke optreden brak hij de tent af. Zijn bandleden moesten hem volledig volgen, elke beweging. Hij had een ijzeren discipline zodat zijn band alles perfect strak kon spelen. Hij wist het publiek volledig op te juttten door kreten te schreeuwen als:

'Oeh, I feel so good when I scream'

'Get up'

'Say it loud, I'm black and I'm proud'

Met deze laatste zin zette hij zichzelf neer als zwarte vrijheidsstrijder, die zijn mensen een gevoel van waardigheid en trots gaf.

James Brown- Sex Machine

Get up, (get on up)

Stay on the scene, like a sex machine!

The way I like it is, is the way it is

I got mine, (dig it!), he got his

You gotta have the feelin, (get on up)

Sure as you're born, (get on up)

Shake your money maker

R&B

[CD2-Nummer 10 & 11]

Marvin Gaye – Sexual healing

Alicia Keys – Fallin'

R&B staat voor de afkorting rhythm&blues maar in werkelijkheid heeft het niet veel te maken met de rhythm&blues van vroeger. Het is een vernieuwde soul style, die in deze tijd heel erg populair is. Heel veel liedjes die in deze tijd uit komen, worden R&B genoemd, als ze maar iets een tintje van soul muziek hebben, is het R&B. R&B heeft een harde strakke beat(de bas is versterkt). De stem van de zanger komt goed naar voren. Een artiest als Marvin Gaye is met zijn R&B liedjes erg bekend geworden. Liedjes als Sexual Healing en Let's get it on. Vaak gaat de tekst over liefde.

Alicia Keys is op dit moment een bekende R&B zangeres. Met haar prachtige stem en haar mooie piano spel veroverd ze veel harten.

Alicia Keys

Alicia J. Augello-Cook is geboren op 25 januari 1981. Ze is een Amerikaanse zangeres, componiste, pianiste en actrice. Toen Alicia zeven jaar werd ging ze voor het eerst piano spelen. Ze schreef haar eerste nummer toen ze 14 was: Butterflyz. Alicia verwerkt in bijna alle nummers die ze geschreven heeft de piano. Haar nummers gaan vaak over de kracht van vrouwen, een gebroken hart en de liefde. Haar moeder heeft haar veel gesteund in het ontwikkelen van haar talenten.

Bluesartiesten

'The father of Blues'

Componist en muziekverzamelaar W.C. Handy (1873-1958) werd ook wel 'The father of Blues' genoemd.

Als muzikant kon je in steden en dorpen aansluiten bij de brassbands, mandolineclubs, zangkwartetten en dansorkesten. Handy leidde veel orkesten. Bij zijn eerste ontmoeting met de delta blues (rond 1903) kreeg hij inspiratie om georkestreerde versies te schrijven als 'Yellow Dog Rag' (later herdoopt tot 'Yellow Dog Blues') en 'Memphis Blues'. 'Memphis Blues' was zijn eerste gepubliceerde werk, maar werd later overschaduwd door zijn 'St. Louis Blues'.

Robert Johnson-

Een invloedrijke blues artiest. Hij werd geboren in 1911 en stierf al jong, op 27 jaar. Hij speelde op de plantage mondharmonica, hoewel hij heel graag gitaar wou leren spelen. Veel goede artiesten als Eric Clapton hebben zijn nummers gecoverd. Zoals Malted milk, Walking blues en Crossroads.

The Blues Brothers

Deze band is ontstaan uit een paar Saturday night life acteurs die de liefde voor blues deelde. In de bar van 1 van de bandleden, werden veel jamsessies gehouden. Waaruit de liedjes werden gemaakt.

Een bekend liedje van blues brothers is Everybody Need Somebody.

Naar aanleiding van deze band is ook in 1980 een film gemaakt en er draait nu zelfs een musical over de Blues Brothers.

Muddy Waters

Muddy waters werd geboren op 1915 in Issaquena County. Op zijn zevende begon hij met een mondharmonica. Als hij op een pleintje dicht bij zijn huis begon te spelen trok hij veel aandacht. Toen hij zeventien werd ging hij in plaats van met een mondharmonica, spelen met een gitaar op feestjes. In 1943 verhuisde hij naar Chicago waar hij de akoestische gitaar leerde kennen. Vanaf dat moment ging hij zich richten op de elektrische gitaarsoorten. In Chicago ontmoette hij Little Water, Jimmy Rogers en Ottis Spann waar hij band mee startte. Met super hits als I'm your hoochie coochie man en I'm ready stond Muddy 17de op de lijst van 'Greatest artists of all time'.

In 1983 op 70 jarige leeftijd overleed Muddy Waters de blueslegende.

Artiesten (levend)

[CD1- nummer 8] B.B King- The Thrill is Gone

B.B King werd in 1950 een van de grootste en bekendste Rhythm&Blues artiesten. Hij werd geboren op een plantage in 1925 waar hij met zijn moeder en grootmoeder werkte. In de kerk leerde hij veel door het zingen van gospel en al vroeg werd hij gek van bluesmuzikanten T-bone walker en Lonnie Johnson. King begon op een radiostation te spelen, Memphis, waar hij Blues Boy werd genoemd. Vandaar de naam B.B. King. In 2000 speelde hij ook samen met Eric Clapton. Hij had een actief leven gehad. Hij was vegetariër, niet-roker, niet-drinker, gokker en had zelfs z'n vliegbrevet gehaald.

Popa Chubby

Popa Chubby staat niet voor niets bekend om "The King Of the New York City Blues". De manier waarop hij zingt, met een rauwe stem, soms een soort praten/schreeuwen, je hoort dat het blues is. De solo's en de noten die hij pakt zijn allemaal blues akkoorden. De blues akkoorden zitten net op het randje van niet vals en dat maakt het juist zo vet. Slowblues en uptempo nummers, hij kan het allemaal!

Hij speelde alles aan elkaar met zijn solo's.

Bekende covers van popa Chubby zijn:

Little Wing-Jimi Hendrix,

Hey Joe-Jimi Hendrix,

The wind Cries Mary-Jimi Hendrix,
Hallelujah-Jeff Buckley
John Mayer-
[CD1-Nummer 9&10]

- Waiting on the World to Change
- Slow Dancing in a Burning Room

Is een blues artiest uit deze tijd, hij maakt slow blues rock en een van zijn grote voorbeelden is Jimi Hendrix. Hij is regelmatig te vinden in de hitlijsten en veel vrouwen zijn dol op hem. Zijn muziek is vaak een beetje lay-back, en relaxed om naar te luisteren. Hij houdt erg van gitaren en spaart ze daarom ook, hij heeft nu al een collectie van meer dan 200 gitaren. Toen hij in Amsterdam een concert had, waren de kaarten binnen 10 minuten uitverkocht.

Red Hot Chili Peppers-
[CD1-nummer 11&12&13]

- Give it away
- Under the Bridge
- Scar Tissue

De meeste mensen kennen de Peppers wel, ze zijn op dit moment erg populair. De muziek die ze spelen hebben veel kenmerken van funk. Het leuke is dat ze funk combineren met rap, rock en pop. Het heeft een leuk effect als hij op funky baslijntjes gaat rappen. Hun oorsprong is in de staat Californie, waar ook veel liefjes over gaan zoals Dani Californie en Californication. De Red Hot Chili Peppers hebben in hun jonge jaren veel te maken gehad met drugs. 2 van de bandleden waren ernstig verslaaft. De gitarist is door een overdosis overleden. Dit was voor de zanger de druppel om te gaan afkicken. De dood van hun bandlid heeft veel met de band gedaan. De teksten werden veel diepzinniger. Ze gaan vaak over de ellende van drugs, en het afkicken ervan.

Lenny Kravitz- [CD1 Nummer 14&15&16]

- Mama Said
- Confused
- Let Love Rule

Lenny is een Amerikaanse zanger en gitarist. Hij werd geboren op 26 mei 1964 in New York. Op jonge leeftijd ontwikkelde Lenny al een liefde voor de muziek in zijn tijd. Hij zong in een kinderkoortje. Tijdens zijn jeugd kwam Lenny al in aanraking met beroemde muzikanten dankzij zijn ouders. Zijn moeder was een actrice en zijn vader een televisieproducent. De grote favoriet van Lenny was Jimmy Hendriks. Toen het eerste album Let Love Rule van Lenny uitkwam, sprak het veel mensen aan omdat de muziek nogal eigennuttig was. Naast zijn werk schrijft Lenny ook nummers voor andere artiesten. Grote inspiratie bronnen zijn: Bob Marley, the Beatles, Stevie Wonder en Jimmy Hendriks.

Josss Stone- [CD1 nummer 17]

- Son of a Preacher Man

Ze is een soulzangeres die nu ook regelmatig in de hitlijsten staat. Ze zingt vooral soul, maar ook blues pop en R&B. Een mooie cover van haar is Aretha Franklin - Son of a Preacher Man. Ze heeft een krachtige, en een echt soul stem. Haar album 'The Soul Sessions' bestaan alleen maar uit covers van grote soul zangers en zangeressen.

Nawoord

De blues is de oorsprong van bijna alle muzieksoorten die er zijn. Een emotionele, soms heftige maar ook een erge mooie muzieksoort.

We vonden het ontzettend interessant om daar mee bezig te zijn, vooral omdat er ook zoveel over te vinden is. Het ontstaan van de blues, wat teruggaat in de tijd van de slavernij tot aan de blues van nu. De blues hebben vandaag de dag nog steeds grote invloed op de muziek. In die tijd van het ontstaan tot vandaag zijn er vele artiesten opgekomen. Soms hele bekende artiesten, soms ook minder bekenden. Maar allemaal deelden ze dezelfde liefde voor de muziek, de blues.

Vandaar dat we alle bekendere artiesten ook in ons verslag hebben verwerkt.

Zoals W.C. Handy, The Blues Brothers, Muddy Waters, Popsy Chubby..

Maar natuurlijk ook de vraag: 'Wat houdt blues nou in?' Waarom is de blues zo geworden zoals het geworden is? Hoe zit het de maten en de noten? Met welke instrumenten bespeel je het nou eigenlijk? En welk instrument wordt het meeste gebruikt bij een bepaalde bluessoort? Want vanaf het begin werd de originele blues al opgesplitst in allerlei submuziekstijlen, afhankelijk in welke plaats het werd bespeeld. Vandaar dat het ook een enorme invloed heeft gemaakt op de muziekstijlen die daar weer vanaf kwamen. De hoofdvraag van ons onderwerp is: 'Hoe heeft de blues zich in der loop der tijd ontwikkeld?' Daar hebben we ons antwoord wel op gevonden. De blues kwam op in de slavernij uit wanhoop, verdriet maar ook juist uit saamhorigheid. Een gevoel om er niet helemaal alleen voor te staan. Ook nooit eerder was muziek zo populair dan toen de blues begon. De muzieksoorten moesten gewoon nog ontstaan!. De ontwikkeling van de blues en van de hele muziek begon waar de slavernij ophield..

Om ons beter in te leven in de wereld van de blues hebben wij ook twee keer met z'n drieën een bluescafé in Amersfoort bezocht, waar Marit en Mareen al weleens vaker heen gingen. Dat was ook een geweldige interessante ervaring. We zijn er nu ook wel achter gekomen waarom mensen zo ontzettend veel waarde hechten aan de blues omdat het gewoon zo ontzettend waardevol is! Het is gewoon een weerspiegeling van de emotie van de mens, omgezet in een prachtig lied. Het is natuurlijk moeilijk om dat uit te leggen in een paar zinnen, je moet de muziek echt ervaren! Vandaar dat we er ook een CD bij het verslag hebben gevoegd om de muziek ook echt te laten horen.

De blues is meer woord 'blues' alleen, het is de emotie van de ziel..

Logboeken

Logboek Arianne:

De PW bijeenkomsten: 13 uren (Het onderwerp bedacht, hoofd- en deelvragen bedacht etc. + mediatheekopdrachten)

16 maart: 2 uur aan PW gewerkt, planning gemaakt en opdrachten verdeeld

17 maart: 4e tussenuur, met Mareen wat naar informatie gezocht.

26 maart: 4 uur aan PW gewerkt, onderzoeksvragen ingeleverd + plan van aanpak en tweede mediatheekopdracht maken.

30 maart: 3 uur aan PW gewerkt (in studie-uur, en na school 6e en 7e) tweede mediatheekopdracht maken + bronnen zoeken etc.

3 september: 2 uur samen nadenken over het onderwerp PW

5 september: 2,5 uur Blues café in Apeldoorn, genoten van muziek

10 september: 1 uur, Gepraat over blues café wat ons aansprak

14 september: 2 uur ons plan van aanpak plannen

17 september: 2,5 uur Verder gewerkt met PW

2 oktober: 4 uur aan gezeten, werkstuk maken + bezoek bluescafé Apeldoorn
 4 oktober: 5 uur aan gezeten, mijn deel van werkstuk maken.
 5 oktober: 2 uur, Bibl. Barneveld, boeken ontstaan blues opgezocht
 13 oktober: 3 uur, Wat nieuwe stukjes bij elkaar gevoegd etc. + inleveren eerste opzet PW
 15 oktober: 2 uur, nakijken
 10 november: 3 uur, heel stuk van PW gemaakt, boeken gelezen
 13 november: 2 uur, elkaars werk nakijken, overleggen
 17 november: 5 uur eraan gewerkt. Verschillende dingen verbeterd en informatie opgezocht voor nieuwe informatie.
 18 november: 2 uur eraan gewerkt. Het maken van de muziekinstrumenten/ informatie.
 23 november: 2 uur, afronden onderlinge deelonderwerpen d.m.v. samenwerking
 27 november: 1 uur, Brainstormsessie nawoord
 30 november: 1,5 teamoverleg logboeken overeenstemmen
 3 december: 2 uur eraan gewerkt. (Het 7e en 8e) Mareen's stuk verbeterd. + in de avond 2,5 uur: Mareen's stuk verbeterd, plaatjes bij het verslag ingevoegd en afwerking. (Hetzelfde lettertype etc.) Alles afronden
 4 december: 4 uur eraan gewerkt (Na 4e uur tot inlevertijd 16:00) Het verslag helemaal in orde gemaakt. Laatste stukjes bijgevoegd, bronnenlijst in orde gemaakt, conclusie, voorkant en logboek.
 6 december: 3 uur, echte afronding, printen etc.
 Bij elkaar is 77 uur.

Logboek Mareen:

3-sep * 2 uur Samen nadenken over het onderwerp PW
 5-sep * 2,5 uur Blues café in Apeldoorn, genoten van muziek
 10-sep * 2 uur Gepraat over blues café, wat ons aanpak
 14-sep * 2 uur Ons plan van aanpak plannen
 17-sep * 2,5 uur Deelvragen verdelen & samen mediatheek doorzoeken
 26-sep 2 uur muziekstijlen die uit de blues voortkomen opgezocht en bekeken
 29-sep 3 uur Rhythm&Blues uitgewerkt en muziek gezocht
 1-okt 2 uur Rhythm & blues afgemaakt en begonnen aan Rock&Roll
 2-okt * 2,5 uur Bezoek Blues café in Apeldoorn
 5-okt * 2 uur Bibl. Barneveld, boeken ontstaan blues opgezocht
 11-okt 4 uur de soorten Blues opgezocht en uitgewerkt. ver Elvis
 13-okt 3 uur Rock&Roll muziek en de leefgewoontes in die tijd afgemaakt
 15-okt * 2 uur Inleveren 1ste opzet PW, elkaar werk nakijken
 10-nov 3 uur Begonnen aan Bluesrock en psechedelic rockmuziek
 11-nov 4 uur Muziek van Eric Clapton en Jimi Hendrix gekozen en blues rock afgemaakt
 12-nov * 1,5 uur Bijwerken Logboek
 13-nov * 2 uur Elkaars werk nakijken, overleggen
 15-nov 2 uur Leuke weetjes over artiesten of blues gezocht en muziekstijd funk gemaakt
 17-nov * 3 uur Teamoverleg, uitwerken ond.:1ste ontstaan blues
 19-nov * 3 uur Onderdeel: inleiding, rapporteurs werk
 23-nov * 2 uur Afronden onderlinge deelonderwerpen d.m.v. Samenwerking

24-nov 1,5 uur Soul en R&B uitgewerkt plus de artiesten en muziek gekozen
26-nov 3 uur Tekeningen gemaakt over muziek
27-nov * 1 uur Brainstormsessie PW onderdeel: nawoord
30-nov * 2 uur Teamoverleg, Logboeken overeenstemmen
2-dec 3 uur Artiesten van nu opgezocht en opgeschreven plus plaatjes en
3-dec * 4 uur Afronden PW; nawoord, spelling checken, doorlezen
4-dec * 4 uur Samenvoegen werk, lay out overeenstemmen
6-dec * 3 uur CDs gebrand en laatste plaatjes bijgevoegt en alles mooi gemaakt
Totaal is 87 uur.

Bronnen

-Wikipedia
-Boek: All you need van Tony Palmer
-Boek: Het muziek boek
-Boek: All that jazz (Verschillende auteurs)
-Boek: De wereld van de blues van David Harrison
-Boek: Blues Encyclopedie
-Google plaatjes etc.
-Internet:
<http://www.verenigdestaten.info/alginfo/muziek/Blues.html>
<http://www.cultkanaal.nl/Muziek/Geschiedenis/Blues%20en%20Jazz/Jazz.html>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Jazz>
<http://www.bluesforum.nl/>
<http://www.jazzbluesbunnik.nl/asp/index.asp>
http://netherlands.real.com/music/genre/Jazz_Blues/